

Canada Nask'adhe ʔasi nodhi hoghedí t'a hoʔa: Denededłjne yatie dałtsi ha ʔeła delth'í Dųhų ts'ęn t'anodher begħa ʔerihł'is holı

2023

Yasi begħa det'is ʔeja

ʔeja Canada Nask'adhe ʔasi nodhi hoghedí t'a hoʔa's [Denededłjne yatie dałtsi ha ʔeła delth'í](#) (IAC huto ʔeyi Dene ʔeła delth'í) April 2019 k'e nuł'a nı ku ʔeyi ʔediri k'eyaghe holı nı [ʔasi nodhi hoghedí Yati Nedhé holı, 2019 k'e](#), ku ʔeyer dé Denededłjne, Hotena, chu Begarek'a Dene ba nuł'a ha yati ʔediri gharé ʔa ha ʔerihł'is nedhe holé bet'a t'ał'u daghená hoghedí ha, chu horelyų Denededłjne haralʔa bek'anota ha t'ok'e naradé sı naré, nıh chu nıh k'e ʔasi holé ha hotthé honet'ı nuł'a de.

T'a dene ʔeła delth'ı nuł'a nı ʔediri bonidhı ts'ęn tth'ú t'a *ʔasi nodhi hoghedí Yati Nedhé holı, 2019 k'e* 2019 k'e, ʔeyer ku ʔediri *Canada Nask'athe Nıh Hoghedí ha Yati nedhe, 2012 k'e* nanét'ı t'aghe hu horegodhe halyá ʔediri *ʔasi nodhi hoghedí Yati Nedhé holı, 2019 k'e, 2019* (Act Yati Nedhé), bet'a ʔediri halyá nı Canada Nask'adhe ʔasi nodhi hoghedí t'a hoʔa (t'a Bet'ésé Agency hulyé).

Ku ʔediri t'a Bet'esi hoʔa k'ı ʔediri [t'a K'oldheré Nedhé Nıh chu Nıh K'e ʔasi nodhi ha thedá](#) ʔedınlı bet'a nıh k'e ʔasi holé ts'ęn tth'ı yati korełıh nıh k'e ʔasi nodhi dałı għa ʔeyer de t'a ʔasi nezų sı ts'erenı naidá ha.

IAC t'a Bet'esi hoʔa sı ts'ęn yati nıʔá ʔedınlı t'anıdhęn sı bası ʔeyer ʔasi nodhi naré t'a Denededłjne haralʔa sı t'adanıdhęn għa yati begħarét'a hoʔa. T'a dene ʔeła delth'ı k'ı ʔeyer honare t'a Denededłjne haralʔa hel t'a yati begħaré ʔasi holé ha tth'ı għa dayałtı hu, chu yasi yati begħarét'a hadé ʔeyi tth'ı k'enedé t'a Bet'esi ʔasi nodhi K'oldé t'a ʔeła delth'ı t'oho naida hijá dałı għa ʔeyer dé t'a ʔeła delth'ı t'a beba nılyé hoʔa nılyé.

Ku 2019 hots'ı, T'a dene ʔeła delth'ı ʔediri dene t'a Bet'esi ʔasi holé sı ts'ęn yati k'enaıdé nı t'a Denededłjne t'a K'odorelyą yati hel, ku ʔediri ʔasi nodhi ha k'ı dene neņę k'e ʔesónodhı għonı dałı hadé t'a ʔeyer honaré Denededłjne naradé bel chu dene hel yati hok'ensats'edé hoʔa. ʔeyi chu ʔediri yati thıłtsı sı t'a Dene Bet'esi ʔasi k'enedé ʔeja ʔeyi yati sı:

- [Begħaré t'a ʔasi holé Denededłjne t'a ʔasi K'odorelyą yati kozelıh ha begħaré ʔediri holı \(ʔejahots'ı-t'a ʔeła delth'ı beyatie nıł'a hots'ı\)– August 2020 k'e\)](#)
- [Begħaré t'a ʔasi holé Denededłjne haralʔası hel Nayatı t'a İmarshı holı Canada Nask'adhe ʔasi nodhi hoghedí t'a hoʔa \(ʔediri yets'erenı t'a ʔeła delth'ı – April 2021 k'e\)](#)
- [Horegothe hanalyá Denededłjne t'a K'odorelyą chu t'a ʔeła delth'ı yati holı ts'ıʔanı \(October 2021 k'e\)](#)
- [Denededłjne behel t'a għa yagħtı ʔediri yati holı – T'a horená chu t'a hulʔa holé ha \(June 2021 k'e\)](#)
- [Ku ʔediri begħaré Dene hel ʔasi Nodhi ha İmarsı ʔerihł'is Nıh K'e ʔasi holé hobası – \(ʔediri dene yets'erinı - May 2022 k'e\)](#)
- [Begħaré t'a ʔasi holé Denededłjne t'ok'e haralʔal bel ʔasi nodhi ch'a ha yati holı sɔlaghe tsamba nalya yati hoghedı \(t'a ʔeła delth'ı yets'erenı - June 2022 k'e\)](#)

Ku T'a delth'ı ʔediri begħa yati sı

[T'a delth'ı nake ch'adhel dene](#) ʔediri bel sı Denededłjne, Hotena, chu Begarek'a Dene t'a benęne nare ʔasi k'enedé, chu nané hoʔa. ku ʔeyi dene delth'ı k'ı t'ok'e hots'ı hat'ı sı ʔasi henerenı sı chu ʔeyer thedá ʔeyi hı ha net'ıle sı t'a dene hełı sı bası, t'ok'e nadher chu t'a hel thedá hots'ı. T'a dene delth'ı k'ı t'ok'e hots'ı hełı sı ha net'ı chu honezı dene yati għaʔa tth'ı ha theda sı, horelyų neņe hoʔa Denededłjne haralʔa Canada k'eyaghe hots'ı.

Ku t'á dene wedirí k'e Deltth'í k'l t'a gasi nodhí hodorelgh hadé wedirí yatí yeghorézá sí hotie nodhí yedorelgh sí t'a dene *Gasí nodhí hoghedí Yatí Nedhé holj, 2019 k'e*. Ku wedirí la't'e gasi hats'edí sí weyi hobasi t'á weła delth'í bets'j yatí gharé gasi holé chu bet'a yunadhé gasi nezú halyá walí sí ha honét'j. Ku t'a dene honet'j sí hel hozá t'á't'u daghena dajl ha t'ok'e Denededjine haralasi honet'j chu bek'oret'a chu bet'oredhia njh k'e gasi hok'enats'edí hijá chu holé hadé, ku weyi hel t'a yatí nuhegorét'a sí hilchu hozá t'á Bet'esi gasi holé beyatié chu t'anohets'idi sí gharé.

Ku wedirí weriht'is holj wedirí yatí det'is sí

Ku t'á denededjine hots'j Dene yatí nuheghorjga sí njh basi gasi k'enats'edé ghá wedirí T'á weła delth'í sí t'atthé yatí njt'á chu holé ha yunadhé 5 neñe hots'en ha djuhú selyá sí begharé gasi hok'enats'edé ha begharé t'á Bet'esi gasi nodhí ha K'oldher beł. Ku t'atthere hadé, t'á weła delth'í sí beyatie hotié bet'oredhí sí djuhú nujndher ts'en t'a Bet'esi gasi nodhí yatí beghat'á gharé. Ku wedirí t'at the yatí holj sí wedirí dene t'á weła delth'í bets'en njt'á t'a begharé gasi holé ha honjdhen yatí holj sí yuné t'a holj chu t'a gasi nezú holj sí horelyu honet'j chu t'a norená sí tth'í hel weja April 2019 hots'j March 2022 hots'en k'eyaghe nodher.

Ku wedirí nujt'a ts'en tth'u t'a Denededjine yatí dałtsi ha weła delth'í (IAC) nujt'a ts'en tth'u 2019 k'e dodí nj ku weyer hu t'a gasi nodhí hoghedí Yatí Nedhé holj, 2019 k'e, yatí la begharét'á nj t'at'u Denededjine haralasa Canada k'eyaghe bek'anota hile nj (Denededjine, Hotena chu Begharek'á dene). Ku weyer hu wedirí IAC nujt'á t'aghe hu Denededjine haralasa bek'anotá hijá hu gasi nezú holé ha nujt'á nj t'á gasi ghá k'oldé hel. Ku weyi gharé tth'í yatí godhé holj nj wedirí IAC dene beyatié k'anota á. Ku t'a gasi k'enade k'í Denededjine haralasa naré gasi holé hadé bel nodhí hozá t'oho gasi naidá ts'en tth'u benene k'eyaghe. Ku wajú gasi horjcha holé hozá gasi weła holé dé t'á dene IAC hots'j bel yatí dé.

Stanley Oliver

Denededɔ̄ne yatɩe daɩsɩ ha ʒeɩa deɩtth'ɩ t'a hok'enadé chu t'a ʒasɩ dathelɩsɩ

T'a bek'e ʒasɩ holé ha honɔ̄dhɛn:

T'a ʒeɩa deɩtth'ɩ t'oho ʒasɩ k'ɔ̄deɩ ʒedɩrɩ t'a ʒeɩa deɩtth'ɩ t'aɩ'u ʒasɩ k'enadé ha yatɩ dathelɩsɩ chu begharé ʒasɩ k'enadé daɩɩ ha, ku ʒeyer dé t'a Bet'esɩ ʒasɩ nodhɩ sɩ ts'ɛn yatɩ daɩsɩ ha k'odorelyá ʒedɩrɩ k'é.

T'a ʒeɩa deɩtth'ɩ hots'ɩ ʒasɩ t'atthe holé hasɩ t'a Bet'esɩ ʒasɩ nodhɩ ts'ɛn yatɩ nɩdatheʒá nɩ. T'a ʒeɩa deɩtth'ɩ yatɩ nɩʒa t'ok'e ʒeyer honaré t'a K'oldé bets'ɛn t'a ʒasɩ nodher sɩ basɩ chu holé honɔ̄dhɛn gha. Ku t'a Bet'esɩ ʒasɩ holé ha dene deɩtth'ɩ yatɩ dene ts'ɛn nɩʒá sɩ ʒasɩ t'a dathelɩsɩ yatɩ beghat'ɩ nɩ ʒa t'a ʒasɩ naɩná daɩɩ gha. Ku ʒedɩrɩ hobasɩ ʒasɩ ɩá holé sɩ ʒasɩ naɩná ha t'a ʒeɩa deɩtth'ɩ chu t'a Bet'esɩ ʒasɩ hoʒá bel, ʒeyɩ chu t'a IAC's hots'ɩ dene t'a yatɩ beghat'a sɩ

Denededɔ̄ne t'a K'odorelyá

IAC hots'ɩ dene ʒedɩrɩ t'at the yatɩ t'a K'oldheré sɩ ts'ɛn nɩt'a nɩ [Begharé t'a ʒasɩ holé begharé t'aɩ'u ʒeyer k'eyaghé t'a k'oldé hel t'a Denededɔ̄ne t'a K'odorelyá ʒerɩht'ɩs holɩ hel August, 2020 k'e](#). Ku ʒeyɩ t'a yatɩ begharé ʒasɩ holé ha bet'a Denededɔ̄ne t'a K'odorelyá beghá Yatɩ nedhé bet'a ʒasɩ hoghedɩ ha holɩ nɩ t'a ʒasɩ holé ts'ɛn tth'ú Yatɩ Nedhe holé chu begharé ʒasɩ k'enats'edé gha. Ku begharé t'a ʒasɩ holé hadé

t'ok'e dene naradé naré t'a Denededɔ̄ne t'a K'odorelyá ttheré hoʒá ʒasɩ t'a bel nodhɩ hadé, ku beyatɩé t'a hɩlchu sɩ bek'onɩ hoʒá besdoɩe ch'a ʒedɩrɩ Denededɔ̄ne t'a K'odorelyá k'e ʒasɩ k'enadé Denededɔ̄ne t'a k'odorelyá sɩ yatɩ hel nɩh k'e ʒasɩ holé hade, chu t'a yatɩ nedhe tth'ɩ boghedɩ dene yɩlchu ch'a

Ku t'aɩ'u ʒeɩa ʒasɩ holé gha yatɩ sɩ ʒedɩrɩ k'ɩ. Horelyú ʒasɩ ʒeɩa sɩ – dene hu, nɩh hu, tech'adie hu, t'aɩchaye hu.. T'a k'enadé sɩ t'a Bet'esɩ chu IAC horelyú ʒeɩa sɩ ʒasɩ hote hadé, ʒeyɩ t'a ʒeɩa sɩ.

Susan Chiblow

IAC hots'ɩ dene ʒedɩrɩ hel Yatɩ theɩsɩ t'a ʒeɩa deɩtth'ɩ hel nɩh hots'ɩ t'a ʒasɩ k'ojá hel, ʒeyer hu dene ʒeɩa deɩtth'ɩ halya-bek'eyaghe-t'a ʒeɩa deɩtth'ɩ bet'a nah ts'ɛn hots'ɩ ʒɩɩa yatɩ holé ha. Ku ʒedɩrɩ bek'eyaghé-t'a ʒeɩa deɩtth'ɩ sɩ Denededɔ̄ne t'a K'odorelyá chu honezɩ t'a K'ojá ʒeɩa halyá bet'a Denededɔ̄ne t'a K'odorelyá chu tthot'ɩne yatɩ heɩ halyá nahts'ɛn hots'ɩ, ku ʒeyer hu t'a Bet'esɩ ʒasɩ holé sɩ Denededɔ̄ne t'a K'odorelyá beyatɩé ʒeɩk'esɩ hulta chu bek'anotá ʒedɩrɩ hel.

Ku horelyú ʒedɩrɩ IAC bets'ɩ yatɩ kozelɩh k'ɩ Denededɔ̄ne t'a K'odorelyá sɩ ʒedɩrɩ yatɩ [Denededɔ̄ne t'a K'odorelyá t'a ʒerɩht'ɩs Nedhé holɩ sɩ ʒasɩ holé gha yatɩ holé chu Begharé boghedɩ t'aɩ'u nodhɩ ha](#), bet'a t'aɩ'u boghedɩ ha yatɩ hotthé Denededɔ̄ne haralʒasɩ net'ɩ hoʒá ʒasɩ nodhɩ ts'ɛn tth'ú t'a Denededɔ̄ne t'a K'odorelyá sɩ beyatɩé hel halyé hoʒá nɩh k'e ʒasɩ holé ts'ɛn.

IAC hots'ɩ dene ʒedɩrɩ Nɩh baɩɩ ʒasɩ K'enats'edé ha Dene ʒeɩa deɩtth'ɩ hel Yatɩ Nɩʒá nɩ May 2022 k'e, ʒeyɩ dene hel t'a ʒasɩ k'enadé chu ʒasɩ naraɩná daɩɩ gha dene hel dayaɩɩtɩ nɩ t'a dene hel ʒasɩ k'enadé gha.

Ku t'at'u gasi nodhi bet'a t'ahuza chu dene k'anota nakoreldher ha

Ku t'atthe nji hudher IAC t'a heltsi hoza, t'a dene zela detthi jediri [t'a Bet'es](#) ts'en yati nja ni t'at'u t'ok'e Denedeline haralasi bek'anota ha. IAC zeyi datedhe yati nja si 2021-22 k'e jediri yati godhe thetsi si t'a Begharé t'a gasi hole bet'a t'oho nji k'e gasi nodhi de denedeline nene k'eyaghe t'at'u bek'anota ha bel due nodhi ch'a gasi nakoreldé hobasi, t'a Bet'esé, chu t'a Nji k'e gasi k'enadé ha. Ku Begharé t'a gasi hole hots'i dene yati beghata. Ku jediri gharé gasi hole ha honjhen t'a gasi k'eyaghe chu k'edaghe beghare hoghedí ha dene ch'alanie hobasi gasi daltsi ha.

IAC duhu t'a 2 ts'en gasi hole ha k'enadé si, begharé t'at'u dene t'a Gasí Nakoreldher ha boghedí begha gasi hesdolé ch'a, k Begharé t'a gasi hole ts'ereni si t'at'u gasi hole chu naida ha t'a IAC's hots'i dene t'ok'e denedeline naradé si bek'anota ha gasi nakoreldé dalí begha besdolé ch'a, k'oldé-chu-k'olde k'esi hulta basi, Hotena-K'oldhere Nedhé zela t'a Bet'esi gasi hoghedí chu Denedeline haralá hel gasi hole jediri gharé.

Ku t'a tthere hadé nji t'at'u hoghedí si, nji k'e nokozelé hilé.

Susan Chiblow

Zela yati chu zelts'ehodi:

IAC hots'i dene zeyer honaré t'a Denedeline haralasi hel yati daltsi ha chu beghare gasi hole ha t'a Bet'esi gasi nodhi dene hel. Ku jediri gasi t'a IAC hel bonidher ni t'a [Begharé t'a gasi hole to Inform bet'a Denedeline haralasi hel yati chu yati nedhé hole ha Canada Nask'adhe gasi nodhi hoghedí t'a hoza, April 2021 k'e](#). ku jediri begharé t'a gasi hole t'a limarshi hotthe thela nji hel halyé ha, zeyi chu t'a yunadhe gasi hole hade begharé. Ku jediri begharé t'a gasi hole bel halya ni bet'a hotthe t'a Yati holí nji hel t'at'u Denedeline hel gasi nodhi hoza [Denehel yati hole gasi Nodhi sits'en tth'u](#). Begharé t'a gasi hole gasi k'enats'edé yati holí k'i nezú bet'a gasi godhé sehenu'ta ha lahot'i za, t'at'u holí ni k'i jediri Yati Njbaní Dene hoghedí UN Declaration Denedeline haralasi gha, Horegothé Sehenu'ta yati nedhé holí ni hots'i hel, vhu jediri Begharé t'a gasi hole Canada Nask'athe t'at'u Denedeline haralá bek'anota jediri lat'e gasi gha.

Ku jediri bek'ini gasi hole hadé, IAC t'a Bet'esi gasi hole hel gasi k'enadé ni t'at'u Denedeline haralá hel gasi k'enadé chu bel yati ha jediri lat'e gasi gha. Ku nah ts'en hots'i gasi zela hole ha horeni kuli. jediri zeriht'is bet'a gasi noreni halyé ha holí t'at'u Dene zela gasi daltsi ha. IAC jediri zeriht'is "ghena k'esi daiyénjthen" t'oho losi yati beghoret'a ha IAC hots'i dene t'a Bet'esi gasi nodhi si hel dene-dene zela gasi k'enadé chu k'oldé-k'oldé limarshi hole t'oho nodhi, chu yati nedhé hole jediri gharé.

[T'a gasi K'oldorelyá delthi](#) jediri ha-t'a zela delthi t'a Denedeline yati daltsi ha zela delthi. ku zeyi k'i Denedeline, Hotena chu Begharek'a dene ts'i si, zeyi hel dene t'a gasi k'odorelyá jediri lat'e gasi ha. Ku t'a yati holí si jedini hu'ta beyatié si.

Ku jediri dene zela delthi k'i t'a Bet'esi gasi k'enadé wali si ha nu'ta si t'a [Gasí nodhi hoghedí Yati Nedhé holí, 2019 k'e](#) Denedeline Hotena chu Begharek'a dene beba. Ku jediri zeriht'is holí k'i bet'a yati honidhi ha [Denedeline be gasi hole ha Nji k'e t'a Gasí nodhi hoghedí Yati Nedhé holí, 2019 k'e](#).

T'a gasi hodorjsha dene delthi

Ku t'a Yatı Nedhe gharé t'at'u ʒası naidá ʒedırı sı

Ku yuyaghe t'a boret'ı k'ı ʒejá IAC t'a yatı begharé ʒası holé hoʒá k'ı k'e ʒedırı Dene delth'ı ha nada ʒası 2018 hots'ı – 2023 ts'ən. Ku nuhnı t'a k'adanılta hade ʒedırı Dene t'a delth'ı 'k'e IAC hots'ı hel t'a naidá hoʒá nuheyatie gharé ʒedırı daneʒıh ha.

T'a tthere ʒası honet'ı ʒedırı k'ı	T'ahot'ı	T'a holı	T'attheré IAC Yatı beghá t'a
<p>Denededıne hok'odorelyá/Henerenı</p>	<p>Yatı ʒedırı Begharé t'a ʒası holé bet'a t'at'u Denededıne t'a K'odorelyá beghá ʒerıht'ıs nedhe holé. (2020)</p> <p>Denededıne t'a K'odorelyá begharé yatı holı t'oho Nıh k'e ʒası k'enats'ede ha yatı holé chu yatı begharé ʒedırı Denededıne t'a K'odorelyá beyatie k'oret'a ha (e.g., t'at'u ʒedırı Denededıne t'a K'odorelyá yatı t'oho ʒerıht'ıs holé de begharét'a t'oho ʒerıht'ıs hułe huk'e chu t'a yatı boghedı holé de). (2021-22)</p> <p>Yatı dene gha t'a chu dene ʒedırı k'enadé hadé t'oho Denededıne t'a k'odorelyá yatı gha ghalada de (e.g., ku t'oho yatı boghedı hoʒá ha ʒerıht'ıs holı chu t'a yatı ʒedırı dene delth'ı bets'ı holé tth'ı</p>	<ul style="list-style-type: none"> T'a yatı dene gha t'a Begharé t'a ʒası holé t'oho bek'enats'edé ha ʒedırı gharé IK ʒerıht'ıs holé ha" bet'a t'a dene ʒedırı k'e ghadalana yet'oreʒa ha IK ʒerıht'ıs Nedhe holé hobası Yatı ʒedırı gha t'a IK ʒerıht'ıs Nedhe holé hobası Nıh bası horelyu nane hoʒa hots'ı dene nathedel dene nalé yaghıtı nı ʒeła nadadayaıtı dene hel t'at'u ʒası horegoth holé ʒedırı T'a ʒeła delth'ı hobevası Dene yatı beghat'a t'at'u Denededıne t'a K'odorelyá ʒedırı nıh gha yatı holé gharét'a ha. 	<ul style="list-style-type: none"> Ku t'a yatı bet'orıdher walı sı t'oreʒá ʒedırı Denededıne t'a K'odorelyá hots'ı (IK) Denededıne t'a K'odorelyá bek'anotá ha T'a hoʒá sı yunadhe ʒedırı holé huk'é. Denededıne t'a K'odorelyá Besuhudı hoʒá t'ok'e Denededıne haralʒa chu t'at'u ʒası k'enadé k'é, chu honezı ʒedırı gha yatı hoʒá chu ʒek'oret'a hoʒá t'ok'e Denededıne naradé sıhel, k'oldé chu t'a yets'eranı. Ku t'at'e ʒa Denededıne t'a K'odorelyá besudı chu bek'anota hoʒá hok'et'ıa chu honezı ʒedırı lıt'e ʒası gha yatı de dene hel nodhı hoʒá Denededıne haralʒası bets'eredı hoʒá yatı kozelʒıh chu boghedı chu bek'onı ʒedırı Denededıne t'a K'odorelyá beyatie k'ı t'a

T'a tthere ʒası honet'ɿ ʒediri k'ɿ	T'ahot'ɿ	T'a holɿ	T'attheré IAC Yatı begha t'a
	<p>begharé holé ha ʒediri holɿ sɿ) (22-23)</p>		<p>K'oldé sɿ ba hoʒa t'oho Denededɿne haralʒa hel ʒediri Denededɿne t'a K'odorelya boghedı chu besuhudı hoʒa.</p> <ul style="list-style-type: none"> Denededɿne t'a K'odorelya t'a ʒerıhtɿ'ıs nedhe holé sɿ t'oho yatı begoreɽ'a ha hoʒa honet'ɿ hanat'ɿ hu t'oho losı yatı godhé begareɽ'a tth'ı hoʒa.
<p>Ku t'aɽ'u honet'ɿ hoʒa ʒediri t'a ʒehena boghedı Denededɿne haralʒası bets'ɿ</p>	<p>Ku t'a Dene ʒediri ha delth'ı k'e yatı begha hadé t'a nɿh k'e ʒası k'enats'ede ts'eɽ halyá sɿ. ʒediri laɽ'e, bet'a ʒası hole ha yatı chu dene yet'orɿɿther wali sɿ yatı horelyu ʒası ʒelk'ech'a ha. (2020)</p> <p>Ku t'a dene ʒehena boghedı bel t'anodhı honet'ɿ hoʒa: T'a betɿ'esı bets'eɽ yatı nɿt'a, ku ʒediri dene t'a Denededɿne haralʒa sɿ bel t'oho ʒediri begha yaghıɿı huk'é. (2021-22)</p> <p>Ku t'a dene ʒası k'enadé ha danɿdhęn yatı beghaɽ'a t'aɽ'u ʒası huk'enadé dene ʒeyer</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ku t'oho ʒası nodhı huk'e t'a dene ʒehena boghedı hoʒa dene t'adanɿdhęn sɿ gha yatı beghaɽ'a hok'etɿ'a Ku t'a yatı hotthé nɿt'a sɿ Denededɿne bets'ɿ sɿlaghe tsamba yatı chu bet'a ʒehena boghedı hoʒa gha yatı beghaɽ'a hoʒa Ku t'oho yatı godhé hole de ʒediri dene ʒehena boghedı gha ʒeyı yatı beghareɽye hoʒa t'aɽ'u begharé ʒası hoghedı ha. 	<p>Ku ʒediri yatı holé t'a dene ʒehena boghedı gha ʒediri hel hoʒa:</p> <ul style="list-style-type: none"> Horelyu t'a Denededɿne ʒehena boghedı honet'ɿ chu ʒeyı yatı hel hoʒa. ku Denededɿne t'a ʒehena boghedı horelyu ʒeyı ttheré hoʒa t'aɽ'u bek'anotá hel. Ku ʒediri gharé t'a Denededɿne k'odorelya chu t'aɽ'u Denededɿne ʒası nakoreldé sɿ boghedı chu besuhudı hoʒa. Dene hel yatı hoʒa hoketɿ'a ʒediri t'aɽ'tu Denededɿne ʒehena boghedı hoʒa sɿ.

T'a tthere ʒası honet'ɪ ʒediri k'i	T'ahot'ɪ	T'a holɪ	T'attheré IAC Yatı begha t'a
	honare bel begharé t'a ʒası holé-t'a la holé ha. (22-23)		<p>Ku t'a nɪh gha honet'ɪ de t'a dene ʒehena boghedí sɪ ttheré hoʒa benenɛ k'eyaghe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ʒediri t'a Denededɪne t'aɾ'u ʒedegha k'oldé bek'anota hoʒa. • Ku hotie ʒası dene bebası besuhudı hoʒa t'aɾ'u sughua ʒası hole ha yunadhé de ʒası due nodhı ch'a. • Ku t'oho Horegothe nuɾ'a ha hok'enats'edé de bets'edı hoʒa sughua hobası.
<p>Dene hel yatı chu ʒediri Denededɪne haralʒa sɪ bel hoʒa</p>	<p>Ku t'oho Denededɪne haralʒa benaré ʒası nodhı hadé hotthé yatı beghat'a ʒediri t'a holé hoʒa sɪ ʒediri laɾ'e ʒasıe hats'edı, ʒek'ech'a ʒediri laɾ'e ʒas k'enats'ede beghare hotie ʒelneredı ha yatı holɪ chu honezı ʒediri yatı k'e ʒası hole ha yatı gharé. (2020)</p> <p>Ku ʒalu yatı holé ʒediri ʒelneredı ha yatı holɪ ye: Ku t'a dene ʒediri hel delth'ı yatı beghat'a hotthe ʒası</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yatı dene ghat'a t'a Begharé t'a ʒası holé bet'a heneredı ha t'a ʒelneredı ha yatı holɪ Denededɪne chu ʒediri IAAC hots'ɪ dene beɾ • ʒalı ʒediri hobası nanota ha nɪhɪɾa t'a "Denededɪne beɾ yatı ha t'aɾ'u benare ʒası K'enats'edé ha: T'a horená chu dene ha t'a hoʒa" • Ku ʒediri honeyé ha yatı holɪ begharé t'aɾ'u 	<p>ʒelneredı ha yatı holɪ ʒediri hel hoʒa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dene tthenɛ nakoreldé k'e hoʒa • ʒelneredı nuɾ'a k'e hoʒa • Ku yunısı t'a hodoret'a beyatie nısı halyé hoʒa • T'a sughua k'e nuɾ'a • Sughua chu ʒelth'ı yatı nuɾ'a <p>Ku ʒediri t'a begharé ʒası hok'enats'edé k'ı ʒılaghe holɪ ʒa</p>

T'a tthere ʔası honet'ı ʔedırı k'ı	T'ahot'ı	T'a holı	T'attheré IAC Yatı begha t'a
	<p>nodhı ts'ęn t'a Limarshı holé k'esi ʔedırı yatı hel ʔeja IAC bets'ı t'a "Begharé t'a ʔası holé bet'a ʔelenedí ha yatı nedhé hole hoʔa t'ok'e Denededıne Canada Nask'adhe ʔası nodhı hoghedı t'a hoʔa bel." (2021-22)</p>	<p>ʔelnerendi ha begharé ʔerıht'ıs nedhé k'e.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ku ʔedırı k'eyaghe-t'a ʔela delth'ı ʔedırı hulyé sı "t'a ʔası K'oldorelyʔ ʔela delth'ı" begharé ʔerıht'ıs nedhe holé t'a t'u Denededıne bel limarshı holé ʔela ʔası daltsı chu dene hel nodhı ha <p>Ku t'a yatı holı sı t'a t'u dene gha nılyé hadé t'a Dene ʔedırı hel delth'ı sı begha nılyé daiyenełıh ha senalye dalı hadé t'a t'u nıh net'ı ha. Ku ʔedırı yatı holı k'e Nıh Bıh Denededıne bek'anota ha UN Declaration hulyé dene ʔehena boghedı t'ok'e Denededıne haralʔası bası chu ʔelth'ı hulʔa chu Horegothe nıt'a T'a ʔela delth'ı t'a holé hoʔa.</p> <p>Ku ʔedırı t'a hok'enats'edı k'ı ʔalı belahıle dıhı ts'ęn.</p>	<p>nıt'a hoʔaıle, ʔeyer benare t'a dene naradé sı ʔedıhı tth'ı t'a t'u yet'orıłther walı sı k'e nıt'a hoʔa.</p>
<p>Ku t'a ʔası borıt'ı hıja</p>	<p>Ku t'oho ʔası nodhı ts'ęn tth'u t'a dene ʔedırı daltsı sı ts'ęn yatı nıʔa T'a ʔela delth'ı bel t'a ʔası net'ı hoʔa dalı gha net'ı ha hotthe ts'ęn tth'u. (2021-22)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ku t'a t'u nıh net'ı ts'ęn tth'u begharé yatı nıle bet'oredhı ʔedırı bası (TISG) • Ku hork'etı'a ʔedırı dene ʔası hodorıshʔ ʔela delth'ı 	<ul style="list-style-type: none"> • Ku hotthé ts'ęn tth'u t'a dene ʔehena boghedı hoʔa bel yatı hoʔa t'axa benęne k'e ʔeso nodhı ha nıdhęn de hotthe ts'ęn tth'u

T'a tthere ʒası honet'ɪ ʒediri k'ɪ	T'ahot'ɪ	T'a holɪ	T'attheré IAC Yatı begħa t'a
		<p>bel ʒası ghā yatı hoʒā Denededɪne bel t'aɥ'u ʒası hoɫe hoʒā ghā</p> <ul style="list-style-type: none"> • T'a ʒeɫa delth'ɪ t'aɥ'u ʒası daneɫɪh hoʒā: ku hoɫé huk'e t'aɥ'u bek'enats'ede k'ɪ dɯhɯ t'anodher sɪ dene hel nɯt'a hoʒā. • Ku ʒediri t'a dene yek'e delth'ɪ k'l t'ok'e Denededɪne naradé naré hel t'aɥ'u ʒası ghā dayaɫɪ nɯt'a hoʒā • Ku ʒediri dene ʒeja delth'ɪ k'l yatı nɪɫā t'aɥ'u Nɪh k'e ʒası hoɫe ghā ʒerɪht'ɪs hoɫe t'a Nɪh ts'ɛn k'olde bets'ɛn ha 	<ul style="list-style-type: none"> • T'a ʒa ʒediri there hoʒā IAC hots'ɪ dene t'oho ʒerɪht'ɪs holɪ dene ts'ɛn beredɪ ha. • Ku t'aɥ'e ʒa ʒediri tthere T'a ʒeɫa delth'ɪ beyatie ʒediri dene delth'ɪ ghā nɪt'a ha. • Ku hotthe t'a tsamba nɪt'a chu dene ʒası henerenɪ ha. • Ku ʒaɫɯ yatı nɪt'a hoʒā t'ok'e dene naradé sɪ bets'ɛn hotthé ʒası naida ts'ɛn tth'ú.